

MATTI MURTO

PARVULUS NOBIS NASCITUR

Joulukantaatti

*sopraanolle, baritonille,
sekakuorolle ja orkesterille
(1996)*

1. Prelude
2. Psallite – Veisatkaa
3. Parvulus nobis nascitur – On poika meille syntyvä
4. Ave Maria
5. Personent hodie
6. Gloria patri

Kuoropartituuri

M113B

© Modus Musiikki Oy

ISMN M55003-123-4

MATTI MURTO

PARVULUS NOBIS NASCITUR

Joulukantaatti

*sopraanolle, baritonille,
sekakuorolle ja orkesterille
(1996)*

1. **Prelude**
2. **Psallite – Veisatkaa**
3. **Parvulus nobis nascitur – On poika meille syntyvä**
4. **Ave Maria**
5. **Personent hodie**
6. **Gloria patri**

Kuoropartituuri

M113B

© Modus Musiikki Oy

ISMN M55003–123–4

Joulu on Jeesuksen syntymäjuhla, jolloin sukupolvesta toiseen ihmiset kokoontuvat juhlistamaan tätä tapahtumaa myös soittamalla ja laulamalla. Joulu on myös perinteitä arvostava ja ylläpitävä juhla. Näin ollen minulle oli luonnostaan selvää, että jouluaiheisen kantaattini tulisi liittyä vahvasti traditioon. Tästä syystä valitsin teoksen temaattiseksi aiheiksi jouluaiheisia Piae Cantiones -melodioita. Latinankielinen teksti sopii tunnelmaltaan ja soinniltaan erittäin hyvin jouluaiheiseen kirkkomusiikkiteokseen; ne korostavat aiheen juhlaavuutta. Toisaalta halusin yhdistää näihin vanhoihin melodioihin joitakin kirkkomusiikin keskeisimpiä tyylillisiä keinovaroja, joita pidän omassa sävellystyössäni edelleenkin tärkeänä: melodisuutta, harmoniaa, rytmiä ja sointivärejä. Halusin yrittää säveltää teoksen, jossa vanhan kirkkomusiikin perinteet (gregoriaaninen kirkkolaulu, renessanssin värikäs kuoroperinne, barokin konsertoiva soitintyyli jne...) yhdistyisivät mahdollisimman luontevasti omaan musiikilliseen ilmaisuuni.

Preludi toimii alkusoittona ja juhlavana orkesterijohdantona koko teokselle. Vaskisoittimilla ja patarummuilla esiintyvät fanfaari-aiheet johtavat fuugamaiseen jaksoon, jossa ennakoivasti esitellään Psallite-osan temaattisia aiheita.

Psallite unigeto Christo (Veisatkaa ainokaiselle Kristukselle) on vanha Piae Cantiones -melodia, joka lienee ollut osa moniäänistä kuorolaulusta. Tästä laulusta on säilynyt vain yksiaäninen ylä-ääni, jota olen käyttänyt fuugamaisena teema-aiheena. Myöhemmin tähän melodiaan liittyy mukaan vastateema, joka on vanha keskiaikainen joululaulu Kuului laulu enkelten. Olen käsitellyt nämä kaksi em. teemaa siten, että ne sopivat kontrapunktisesti yhteen.

Parvulus nobis nascitur (On poika meille syntyvä) on myös vanha doorinen Piae Cantiones -melodia, jonka bariton- ja sopraanosolistit esittävät. Kuoro ja orkesteri muodostavat oman itsenäisen harmonisen kudoksen taustalle, jossa olen käyttänyt vanhaa keskiaikaista soinnutustyyliä. Vaikka melodia on ns. säkeistölaulu, muuttuu kuoron ja orkesterin luoma sointikudos taustalla koko ajan.

Ave Maria on perinteinen kirkkosävellysteksti, jossa en ole käyttänyt temaattisia lainauksia. Tätä osaa säveltäessäni tulin tietoiseksi siitä, että Jeesuksen syntymän tulisi heijastua musiikkiin myös niin, että musiikki muuttuu modernimmaksi. Jeesuksen syntymästä alkaa oma uusi ajanlaskumme, joten se piti saada myös musiikissa esiin. Ave Maria -sävellykset ovat yleensä hyvin kauniita ja melodisia. Vaikka oma Ave Mariani on runollinen, sitä värittää tietty surullisuus ja alakuloisuus.

Personent hodie (Laulakaa lapsoset) on jälleen vanha jouluaiheinen Piae Cantiones -melodia, jossa solisteilla ja kuorolla on keskeinen osuus. Keskiaikaisen alankomaalaisen vokaalisävellyksperinteen tyylilliset piirteet ovat olleet esikuvana tässä osassa. Kuoroa käytetään instrumenttina, joka laulaa enimmäkseen ilman sanoja.

Gloria patri on kuorolle ja orkesterille sävelletty laajamuotoinen fuuga, jonka teema on kaksiosainen. Teeman alkuosa on nouseva melodia-aihe, jolloin sen luonne on ylistävä ja fanfaarimainen. Säveltäessäni sitä huomasin, että tällä alkuosan teemalla on paljon sukulaisuutta tunnettuun joululauluun ”Nyt riemuiten tänne”. Teeman jälkiosa on kromaattinen, se sisältää kromaattisen asteikon kaikki 12 säveltä. Tästä huolimatta sävellaji hahmottuu E-duuriksi. Olen tähän viimeiseen osaan yrittänyt tiivistää koko joulukantaattini perusajatuksen: ylistää Jeesuksen syntymää yhdistämällä perinteisiä teema-aiheita ja sävellysmuotoja omaan musiikilliseen ilmaisuuni.

Savonlinnassa 15.12.1996

Matti Murto

Teoksen kantaesitys oli 19.12.1996 Savonlinnan Tuomiokirkossa, jolloin teoksen esittivät:

Tarja Turunen, sopraano
Turkka Manninen, baritoni
Savonlinnan Orkesteriyhdistyksen
orkesteri joht. Pekka Untamala.
Kuoro-osuudet: Savonlinnan
Taidelukion kamarikuoro, valm.
Arja Nikula ja Rainer Takanen

Joulukantaatin kesto: noin 25 min.
Myytävä orkesteri- ja kuoropartituuri
Orkesterimateriaali vuokrattavissa kustantajalta.

© **Modus Musiikki Oy**,
PL 206, 67101 Kokkola
puh. 06-8329 810, fax 06-8329 811
e-mail: modus.musiikki@saunalahti.fi
www.modusmusiikki.fi

Joulukantaatti

Christmas Cantate

I Prelude

Matti Murto (1996)

Festivo (♩ = 84 *c:a*)

Piano

3

8

12

16

p

mf

p

mf

mp

mf

mp

cresc.

rit.

f

a tempo poco a poco stringendo

20 *mf* *mp*

23 *f* *rit.*

Moderato ♩ = 92

26 *mp* *mf*

31 *mf*

35

39

43

rit.

attaca

II Psallite

46

mf

A

Psal - li - te U - ni - ge - ni - to — Chri - sto De - i fi - li - o Psal - li - te. Psal -

mf

50

mf *cresc.* *f*

S

Psal - li - te U - ni - ge - ni - to Chri - sto De - i fi - li - o Psal - li - te.

cresc. *f*

A

li - te, Psal - li - te U - ni - ge - ni - to Chri - sto De - i

mf *cresc.* *f*

ob.

54 *mp*

S Re-dem-pto-ri Do-mi-no Pu-e-ru-lo ja - cen - ti in prae-se - pi - o. Pu - e ru - lo

A

fi - li - o Re-dem - pto-ri Do-mi-no Pu-e-ru-lo ja -

mp *mf* *mp*

58 *f*

S cen - ti in prae-se - pi o.

A cen - ti in prae-se - pi o.

B

Psal - li - te U - ni - ge - ni - to Chri - sto De - i fi - li - o Psal - li - te Psal -

f *mf* *mf*

63 *mf*

T Psal - li - te U - ni - ge - ni - to Chri - sto De - i fi - li - o Psal - li - te,

B li - te Psal - li - te U - ni - ge - ni - to Chri - sto De - i

mf

III Parvulus nobis nascitur

Piae Cantiones -melodia vuodelta 1582

Matti Murto

1

Piano

p *mp*

5

Bar. *Baryton solo* *mf*

mp Par - vu - lus no - bis na - sci - tur,

mf *mp*

8

Bar. *mf*

De vir - gi - ne pro - gre - di - tur, Ob quem lae - tan - tur An - ge - li,

mf

12

Bar. *mp* *cresc.*

Gra - tu - le - mur nos ser - vu - li. Tri - ni - ta - ti glo - ri - ae, In

p *cresc.*

16

Bar.

f *mf*

sem - pi - ter - na se - cu - la.

20

Sopr.

f *mf*

24

Soprano solo

mp *mf*

Re gem ha - be - mus glo - ri - ae, Le - o - nem - que vic -

ossia 8 va

27

Sopr.

mf

to - ri - ae, U - ni - quum De - i fi - li - um,

V Ave Maria

Chaconne

Matti Murto

Religioso ♩ = 96

pp *poco*

T
8
A - ve Ma - ri - a,

B
pp *poco*

Piano
pp *poco*

7
cresc. *mf*
T
8
gra - ti - a ple - na Do - mi - nus te - cum

B
cresc. *mf*

7
cresc. *mf*

11
mp *cresc.*
S
A - ve Ma - ri - a, gra - ti - a ple - na

A
mp *cresc.*
A - ve Ma - ri - a, gra - ti - a ple - na

T
mp *cresc.*
A - ve Ma - ri - a, gra - ti - a ple - na

B
mp *cresc.*
A - ve Ma - ri - a, gra - ti - a ple - na

11
cresc.

15

Sopr. *mf* A - ve Ma - ri -

S *mf* Do - mi - nus te - cum

A *mf* *mp* A -

T *mf* *mp* Do - mi - nus te - cum, Do - mi - nus te - cum A - ve Ma - ri - a

B *mf* *mp*

19

Sopr. *f* a gra - ti - a ple - na Do - mi - nus te -

Bar. solo A - ve Ma - ri - a

S *mf* A - ve Ma - ri - a, A -

A *mf* ve Ma - ri - a.

T *mf* gra - ti - a ple - na Do - mi - nus te - cum, Do - mi - nus te - cum

B *mf*

V Personent hodie

Piae Cantiones-melodia v. 1582

Matti Murto

1 *Moderato* ♩ = 92
oboe solo

Piano

p *mp* *p*

7

mf

ob. cl.

fag.

p *mp*

11

15

mf *rit.*

19 *mf*
Bar. s. Per - so - nent ho - di - e Vo - ces pu - e - ru - lae,

19 *mp* *simile*
S Aah

19 *mp*
S Aah

19 *mp*
A Aah *simile*

23 *mp*
Bar. s. Lau - dan - tes ju - cun dae Qui - no bis est na - tus,

23 *p*
S

23 *p*
S

23 *p*
A

VI Gloria patri

Matti Murto

mp *mf* *p*

A

Glo - ri - a pat - ri et

6

S

mp

A

mf

fi - li - o et spi - ri - tui sanc - to!

11

S

mf *mp*

ri - a pat - ri et fi - li - o et spi - ri -

A

p *mf* *mp*

Glo - ri - a pat - ri et fi - li - o et spi - ri -

16

S

mf

tui sanc - to Glo ri - a

A

mf

tui sanc - to Glo

21

S

glo - ri - a glo - ri - a pat -

A

ri - a, glo - ri - a pat -

26 *mf* *f*

S
ri et fi - li - o et spi - ri - tui sanc -

A
ri et fi - li - o et spi - ri - tui sanc -

T/B
mf *f*
Glo ri - a

31 *mp* *cresc.* *f*

S
to et spi - ri - tui sanc - to sanc -

A
to et spi - ri - tui sanc - to et spi - ri - tui

T/B
mp *cresc.* *f*
pat - ri et fi - li - o et spi - ri - tui sanc -

36 *mf* *mp*

S
to. Glo ri - a

A
sanc - to. Glo ri - a, glo

T/B
mp *mp*
to Glo ri - a glo

41 *mp* *f* *rit.*

S
glo ri - a pat - ri glo - ri - a pat. - ri

A
ri - a glo ri - a pat - ri, glo - ri - a

T/B
f
M113B ri - a pat - ri